

ZPRÁVA O TRHU S MLÉKEM A MLÉKÁRENSKÝMI VÝROBKÝ

Vývoj cen:

Cena zemědělských výrobců ČR	
↑ CZV mléko (listopad).....	6,18 Kč/l
Cena průmyslových výrobců ČR	
↑ CPV SOM (prosinec).....	49,23 Kč/kg
↑ CPV SPM (prosinec).....	62,93 Kč/kg
↑ CPV máslo blok (prosinec).....	79,46 Kč/kg
Světová tržní cena – západní Evropa	
➤ FOB máslo (prosinec).....	4 000 USD/t
➤ FOB SPM (prosinec).....	3 600 USD/t
➤ FOB SOM (prosinec).....	3 100 USD/t

Obsah:

Situace na domácím trhu	1-3
<i>SZIF – Charakteristika a průběh programů v rámci společné organizace trhu (SOT) s mlékem a mlékárenskými výrobky.....</i>	3-4
Situace v zahraničí; aktuální předpisy.....	4
Vývoj CZV, nákup mléka graf; Kurzy ČNB	5-6
CPV mlékárenských výrobků;	7
CPV másla a SOM; plnění kvót.....	8-9
Aktuality.....	10-12

Situace na domácím trhu

Ceny zemědělských výrobců podle ČSÚ

V listopadu 2009 pokračoval nárůst ceny placené zemědělcům (CZV) za mléko kravské třídy Q, který započal v říjnu poprvé po 19-ti měsících. Předchozí trend poklesu ceny započal v únoru 2008. Rekordní cena z ledna roku 2008 (10,10 Kč/l) nebyla dosud překonána a letošní listopadová cena byla 3,92 Kč pod její úroveň (v lednu 2008 dosáhla cena nejvyšší hodnoty minimálně za posledních 14 let).

V listopadu 2009 se od prvovýrobců nakupovalo kravské mléko třídy Q. za 6,18 Kč/l, což je proti říjnu nárůst o 16 haléřů na litr (2,7 %) a snížení o 1,36 Kč (-18,1 %) proti listopadu 2008. Mlékárny podle výkazu MZe 6-12 nakupovaly v listopadu mléko (všechny třídy jakosti) průměrně za 6,39 Kč/l (rozdíl proti CZV je způsoben rozdílnou metodikou, nákupem ze zahraničí a také počtem respondentů).

Ceny placené zemědělcům podle krajů se v listopadu pohybovaly v rozmezí od 4,96 Kč/l do 7,70 Kč/l. Nejvyšší cena byla zaplacená v Jihomoravském kraji a nejnižší cena byla zaplacená v Olomouckém kraji. Nejnižší **průměrná** cena byla placena v Olomouckém kraji 5,95 Kč/l a nejvyšší průměrná cena byla placena v Jihočeském kraji, kde dosáhla hodnoty 6,50 Kč/l.

Nákup mléka podle MZe 6-12

V listopadu mlékárny nakoupily (v ČR i zahraničí) 175 604 tis. litrů mléka o tučnosti 3,97 % s průměrným obsahem bílkovin 3,47 %, za

průměrnou cenu 6,39 Kč/l. Listopadový nákup mléka byl nejnižší minimálně za posledních osm let a ve srovnání s průměrným měsíčním nákupem ve třetím čtvrtletí roku 2009 byl také podprůměrný (průměrný měsíční nákup ve třetím čtvrtletí činil 193 087 tis. litrů). Průměrný měsíční nákup v roce 2008 byl 197 384 tis. litrů mléka. Při porovnání listopadového nákupu mléka s nákupem v říjnu došlo ke snížení nákupu o 7 428 tis. litrů. To znamená pokles o 4,1 %. Při meziročním srovnání došlo letos v listopadu ke snížení nákupu o 3,6 %, tedy o 6 480 tis. litrů mléka.

Každoroční trendy nákupu mléka jsou patrné z grafu na straně č. 6.

Z celkového nákupu mléka v listopadu 2009 bylo 99,1 % mléka nakoupeno ve třídě I. a vyšší za cenu 6,40 Kč/l. V říjnu 2009 to bylo 98,8 % za 6,19 Kč/l.

V listopadu se nákup mléka mlékárnami v zahraničí snížil na nejnižší hodnotu za poslední tři roky. Došlo k poklesu nákupu proti říjnu o 347 tis. litrů (17,8 %) na 1 605 tis. litrů. Zatím nejvyšší nákup mléka v zahraničí byl uskutečněn v dubnu 2008, kdy mlékárny nakoupily 5 166 tis. litrů mléka (tento údaj se sleduje od roku 2005).

Od počátku roku 2009 nakoupily mlékárny celkem 2 106 733 tis. litrů mléka. Za celý rok 2008, mlékárny nakoupily 2 368 602 tis. litrů mléka, v roce 2007 to bylo o 12 616 tis. litrů více, tedy 2 381 218 tis. litrů mléka.

Sušené odtučněné mléko (SOM)

V listopadu mlékárny vyrobily 1 005,2 tun SOM. Je to o 230 tun (18,6 %) méně než v říjnu a o 380,1 tun (27,4 %) méně než v listopadu 2008. Měsíční průměrná výroba ve třetím čtvrtletí 2009 byla 1 403,7 t, což znamená, že listopadová výroba byla ve srovnání s průměrem ve třetím čtvrtletí podprůměrná. Od počátku roku 2009 mlékárny vyrobily 17 684,8 tun SOM. V roce 2008 vyrobily mlékárny celkem 22 518,2 tun SOM, což je o 886,5 tun méně než v roce 2007.

V listopadu měly mlékárny na skladech nejnížší zásobu za poslední tři roky, pouze 774,6 tun SOM. Ve srovnání s říjnem se snížila zásoba o 117,5 tun. Při meziročním srovnání zásob došlo letos v listopadu ke snížení stavu zásob o 2 246,3 tun.

Cena průmyslových výrobců v listopadu 2009 se při srovnání s předchozím měsícem zvýšila, a to o 7,79 Kč na 51,76 Kč/kg. Meziročně se cena zvýšila o 2,02 Kč/kg (16,6 %).

V prodeji SOM došlo v listopadu k poklesu na nejnížší hodnotu v roce 2009, a to o 499,32 t (42,9 %) proti předchozímu měsíci. V listopadu mlékárny prodaly pouze 663,81 tun SOM. Meziročně byl v listopadu 2009 prodej o 564,35 tun nižší než ve stejném měsíci roku 2008.

Od počátku roku prodaly mlékárny 13 767,81 tun SOM. Průměrný měsíční prodej ve třetím čtvrtletí roku 2009 byl 1 400,77 tun. Za celý rok 2008 prodaly mlékárny 13 307,39 tun SOM, což je o 1 236,66 tun méně než v roce 2007.

Máslo

Výroba másla se v listopadu snížila, a to na 3 428,8 t. Při srovnání s říjnem je to pokles o 288,2 tun (7,7 %) a při srovnání s listopadem 2008 se snížila letošní výroba o 1 070,30 tun (23,8 %). Průměrná měsíční výroba ve třetím čtvrtletí 2009 činila 3 646,1 tun, z čehož vyplývá, že listopadová výroba byla ve srovnání s tímto čtvrtletím podprůměrná. Od počátku roku bylo vyrobeno 41 508,1 tun másla. V roce 2008 vyrobily mlékárny celkem 48 634,6 tun másla, což je o 2 623,5 tun (5,1 %) méně než v roce 2007.

Zásoba másla se v listopadu snížila na nejnížší hodnotu za poslední dva roky. Na skladech měly mlékárny zásobu 1 208,9 tun másla, a to je o 167,2 tun méně než v říjnu a o 1 203,6 tun méně než v listopadu 2008.

Prodej másla ve spotřebitelském 250 g balení se v listopadu snížil. Bylo prodáno 1 208,29 tun másla, a to je o 96,53 tun méně než v říjnu. Při meziročním

srovnání došlo letos k poklesu proti listopadu 2008 o 495,11 tun. Od počátku roku bylo prodáno 15 824,73 tun másla ve spotřebitelském balení. Za celý rok 2008 prodaly mlékárny 19 309,46 tun másla ve spotřebitelském balení, a to je o 2 105,81 tun (12,2 %) více než v roce 2007.

Průměrná cena, za kterou mlékárny prodávaly kilogram másla ve spotřebitelském 250 g balení, v listopadu vzrostla na 83,98 Kč/kg. To je ve srovnání s říjnovou cenou 76,88 Kč/kg nárůst o 7,10 Kč/kg a při srovnání s listopadem 2008 vzrostla letos jeho cena o 10,68 Kč/kg, tedy o 14,6 %. V listopadu 2007 dosáhla cena másla zatím historicky nejvyšší hodnoty 120,27 Kč/kg.

Sýry

V listopadu 2009 došlo k poklesu výroby sýrů. Ve srovnání s říjnem došlo ke snížení výroby o 531,9 tun (7,6 %) a proti listopadu 2008 se výroba sýrů zvýšila o 119,30 tun (1,9 %). V listopadu 2009 bylo vyrobeno 6 465,9 tun přírodních sýrů, což je méně než měsíční průměr ve třetím čtvrtletí roku 2009, který činil 7 134,9 t/měsíc. Od počátku roku 2009 bylo vyrobeno 76 279,4 tun přírodních sýrů. Celkem bylo v roce 2008 vyrobeno 84 086,3 tun přírodních sýrů, což je o 5 518,4 tun (6,2 %) méně než v roce 2007.

Zásoba sýrů přírodních se u mlékáren zvýšila v listopadu 2009 ve srovnání s říjnem o 64,8 tun (1,6 %) na 4 104,9 tun.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 30 % prodávaly mlékárny v listopadu za 72,11 Kč, což je o 1,51 Kč/kg více než v říjnu a o 5,64 Kč méně než v listopadu 2008. Prodej 30 % eidamu se v listopadu snížil na 718,97 tun, což je proti říjnu pokles o 104,62 tun a proti listopadu 2008 se prodej snížil o 63,05 t.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 45 % prodávaly mlékárny v listopadu za 79,54 Kč, což je o 2,24 Kč/kg méně než v říjnu. Prodej 45 % eidamu, se v listopadu zvýšil na 194,63 tun, což je proti říjnu nárůst o 18,07 tun.

Státní zemědělský intervenční fond

Mléčné kvóty

Plnění dodávek referenčního množství mléka pro kvótový rok 2009/2010

V období od 1.11.2009 do 30.11.2009 dodali producenti odběratelům 201 909 tun mléka, přímý prodej byl 248,1 tun mléka.

Plnění referenčního množství pro dodávky za kvótový rok 2009/2010, tedy od 1.4.2009 do 30.11.2009 činí celkem 1 780 251 tun, tj. 63,91 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro dodávky (2 785 414 tun). Plnění referenčního množství pro přímý prodej v kvótovém roce 2009/2010, tedy od 1.4.2009 do 30.11.2009, činí celkem 1 735,7 tun, tj. 23,86 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro přímý prodej (7 276 tun).

V listopadu došlo k přerušení, či ukončení produkce mléka u 20 producentů - držitelů individuální kvóty (IK) pro dodávky. K 30.11.2009 bylo v systému mléčných kvót evidováno celkem 2 319 producentů, kteří byli držiteli individuální kvóty pro dodávky, dále 172 držitelů IK pro přímý prodej a 80 schválených odběratelů.

V měsíci listopadu došlo k dvanácti změnám kvóty. Z individuální kvóty pro dodávky došlo ke změně na IK pro přímý prodej v celkovém množství 448 tun (vzniklo 11 nových producentů s přímým prodejem).

V listopadu se také uskutečnilo 26 převodů IK v celkové výši 4 441,9 tun, přičemž 666,3 tun mléka bylo odejmuto do rezervy. Na základě převodu IK zahájili produkci mléka čtyři nové subjekty (s IK pro dodávky).

Příjem žádostí o zvýšení stávajících individuálních kvót mléka a žádostí o novou kvótu v kvótovém roce 2009/2010

Žádosti o zvýšení stávajících a přidělování nových individuálních kvót mléka (dále jen „IK“) k datu 1.3.2010 je nutné doručit na příslušná RO SZIF *nejpozději dne 1.2.2010*.

Žádosti musí být podány na formulářích vydaných SZIF (k dispozici jsou www.szif.cz/Společná organizace trhu/Živočišná výroba/Mléko/Správa mléčných kvót – složka „Ke stažení“, nebo na RO SZIF). Podpis žadatele (u právnických osob podpisy dle výpisu z obchodního rejstříku) musí být úředně ověřen.

K žádosti o zvýšení stávající individuální kvóty mléka musí být dle ustanovení § 7 odst. 2 bod b) nařízení vlády č. 244/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení“) přiložen doklad potvrzující, že producent je podnikatelem podle obchodního zákoníku; tj.:

- fyzická osoba přiloží ověřenou kopii „Osvědčení o zápisu do evidence zemědělského podnikatele“
- právnická osoba přiloží ověřenou kopii Výpisu z obchodního rejstříku, ne starší tří měsíců

K žádosti o novou individuální kvótu musí být dle nařízení přiložen:

- doklad, že producent je podnikatelem podle obchodního zákoníku (§ 7 odst. 2 bod b) nařízení);
- doklad o vlastnictví stáda dojníc, popřípadě jalovic nad 5 měsíců březosti (dle § 7 odst. 2 bod d) nařízení);
- v případě, že žadatel v době podání žádosti nevlastní stádo dojníc popřípadě jalovic nad 5 měsíců březosti, doklad o jejich budoucím nabytí (dle § 7 odst. 8 nařízení);
- doklad KVS o schválení a registraci zařízení, v němž se zachází se živočišnými produkty podle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, ve znění pozdějších předpisů (dle § 7 odst. 2 bod c) nařízení);
- doklad prokazující zajištění odbytu mléka, požaduje-li žadatel přidělení individuální kvóty pro dodávky (dle § 7 odst. 2 bod a) nařízení);
- doklad o nepřítomnosti nákazy IBR a paratuberkulózy (dle § 7 odst. 2 bod e) nařízení).

Podpora spotřeby školního mléka

Ve školním roce 2008/2009 bylo do programu Podpora spotřeby školního mléka zapojeno 6 mlékárenských subjektů a cca 2 100 škol.

Celkem bylo do škol dodáno 6 773 tis. kusů podporovaných mléčných výrobků (dále jen PMV). Podíl jednotlivých PMV činil: 91 % ochuceného polotučného mléka, 7 % neochuceného polotučného mléka a 2 % ochucených ovocných jogurtů.

Schváleným mlékárnám byla vyplacena podpora z finančních zdrojů ES v celkové výši 8 102 tis. Kč. V porovnání se školním rokem 2007/2008 je to o 49% méně (důsledek zúžení sortimentu PMV do škol a celkového počtu dodaných PMV do škol – NK č. 657/2008, NV č. 319/2008 Sb.).

1. srpna 2009 nabylo účinnosti NV č. 238/2008 Sb., kterým se mění NV č. 205/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Toto nařízení obnovilo poskytování národní podpory na mléčné výrobky podporované ES a další vybrané mléčné výrobky (např. ostatní kysaná mléka, ochucené jogurty, sýry a smetanový krém).

16. října vstoupilo v platnost nařízení Komise (ES) č. 966/2009, kterým se mění nařízení Komise (ES) č. 657/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rada (E)S č. 1234/2007, pokud jde o podporu Společenství pro poskytování mléka a některých mléčných výrobků žákům ve školách. Tato novela upravila v Příloze I specifikaci některých

PMV (např. ochucených a neochucených mléčných výrobků s ovocem na bázi kysaného mléka, čerstvých a tavených sýrů).

V listopadu přijal SZIF v souladu s čl. II odst. 3 NV č. 238/2009 Sb. 2 žádosti o schválení změny sortimentu mléčných výrobků a 1 žádost o schválení pro dodávání PMV do škol. Počátkem prosince vydal Fond jedné mlékárně rozhodnutí o schválení změny sortimentu mléčných výrobků od 1.1. 2010 a jedné mlékárně vystavil usnesení – výzvu k opravě a doplnění žádosti (tato žádost měla řadu závažných nedostatků). Od 1.1. 2010 SZIF schválil nový subjekt pro dodávání PMV (COME – automaty s.r.o.), který by měl v budoucnu převzít školy, kam dodávala PMV Mlékárna Kunín a.s. (francouzský spolumajitel této mlékárny nechce pokračovat v programu „Školní mléko“).

V listopadu 2009 mlékárny vyrobily 240,1 tis. litrů školního mléka, z toho bylo 203,8 tis. litrů mléka ochuceného. Od počátku roku 2009 bylo vyrobeno 1 708,2 tis. litrů školního mléka a z toho 1 513,6 tis. litrů mléka ochuceného. Za kalendářní rok 2008 bylo vyrobeno 2 683,7 tis. litrů školního mléka a z toho bylo 2 428,2 tis. litrů mléka ochuceného.

Situace v zahraničí

Světová tržní cena v paritě vyplaceně loď (FOB) v západní Evropě v prosinci 2009 u všech sledovaných komodit stagnovala.

Ve srovnání s listopadem 2009 zůstaly ceny v prosinci na stejné úrovni. U másla to je 4 000 USD/t. U SOM na 3 100 USD/t a u SPM na hodnotě 3 600 USD/t.

Zdroj: Dairy Markets

Aktuálně vydané předpisy pro mléko a mlékárenské výrobky

Aktuálně vydané předpisy EU, týkající se mléka a mlékárenských výrobků

Nařízení Komise (EU) č. 1298/2009 ze dne 18. prosince 2009, kterým se pro rok 2010 zveřejňuje nomenklatura zemědělských produktů

pro vývozní náhrady zavedená nařízením (EHS) č. 3846/87.

Oprava nařízení Komise (ES) č. 131/2009 ze dne 13. února 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 105/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o intervenční opatření na trhu s máslem (Úř. věst. L 44 ze dne 14.2.2009).

Nařízení Komise (EU) č. 1272/2009 ze dne 11. prosince 2009, kterým se stanoví společná prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o nákup a prodej zemědělských produktů v rámci veřejné intervence.

Nařízení Komise (EU) č. 1233/2009 ze dne 15. prosince 2009, kterým se stanoví zvláštní opatření na podporu trhu v odvětví mléka a mléčných výrobků

Oznámení o vstupu v platnost Dohody mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o změně přílohy 11 Dohody mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o obchodu se zemědělskými produkty.

Nařízení Komise (EU) č. 1206/2009 ze dne 10. prosince 2009, kterým se neposkytuje náhrada na sušené odstředěné mléko v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

2009/C 299/04 : Zvláštní zpráva č. 14/2009 „Dosáhly nástroje pro řízení trhu s mlékem a mléčnými výrobky svých hlavních cílů?“

Nařízení Komise (ES) č. 1187/2009 ze dne 27. listopadu 2009, kterým se stanoví zvláštní prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o vývozní licence a vývozní náhrady pro mléko a mléčné výrobky.

Zdroj: Úřední věstník Evropské unie

Aktuálně vydané předpisy ČR, týkající se mléka a mlékárenských výrobků

Vyhláška č. 464/2009Sb., kterou se mění vyhláška č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění vyhlášky č. 425/2005 Sb.

Zdroj: Sbírka zákonů ČR

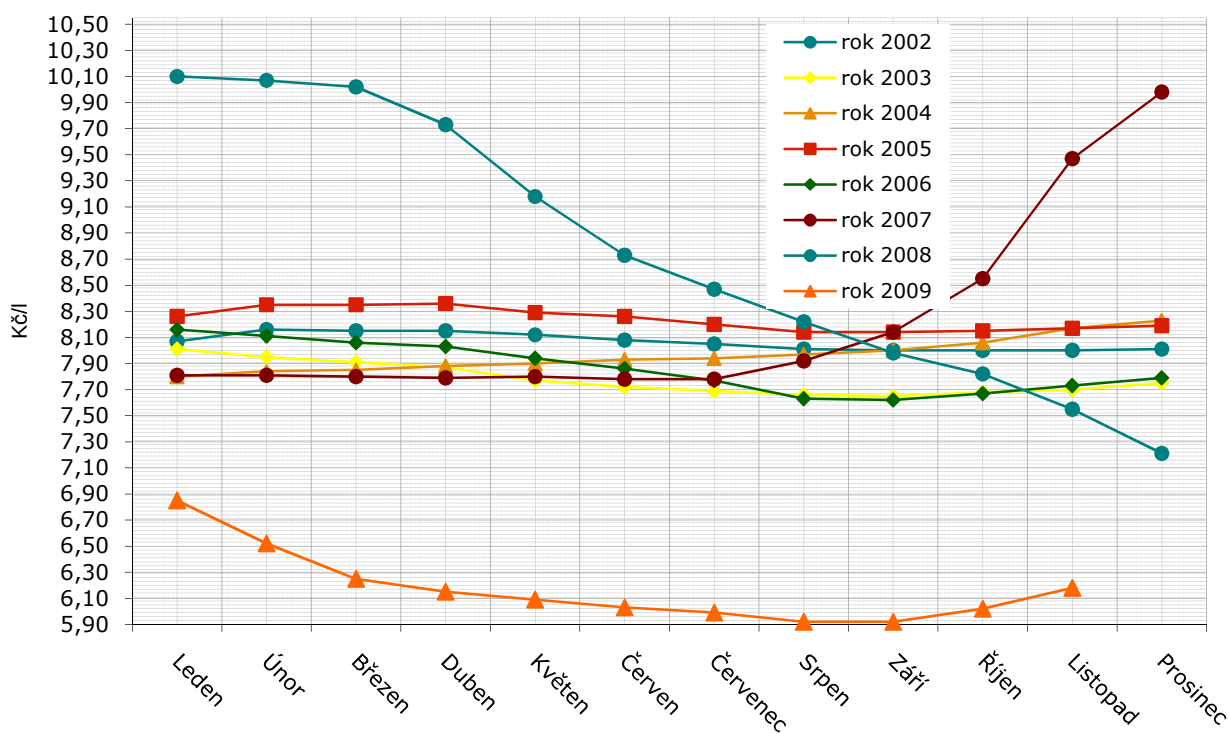
Tab.: č.1 Ceny placené zemědělcům za kravské mléko třídy Q.

Kč/l

rok/měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1995	6,20	6,46	6,48	6,53	6,55	6,53	6,49	6,41	6,39	6,49	6,60	6,66
1996	6,76	6,87	6,90	6,92	6,94	6,90	6,87	6,89	6,89	6,95	6,97	6,99
1997	7,05	7,14	7,13	7,10	7,08	7,08	7,14	7,12	7,15	7,19	7,29	7,36
1998	7,62	7,93	7,95	7,99	7,97	7,96	7,98	7,91	7,91	7,92	7,76	7,68
1999	7,67	7,77	7,73	7,57	7,01	6,47	6,65	7,14	7,16	7,11	7,28	7,41
2000	7,42	7,47	7,48	7,48	7,48	7,47	7,47	7,48	7,48	7,49	7,51	7,50
2001	7,54	7,67	7,69	7,69	7,73	7,73	7,73	7,73	7,73	7,78	7,88	7,99
2002	8,07	8,16	8,15	8,15	8,12	8,08	8,05	8,01	8,00	8,00	8,00	8,01
2003	8,01	7,95	7,91	7,87	7,77	7,72	7,69	7,66	7,65	7,68	7,70	7,75
2004	7,80	7,84	7,85	7,88	7,90	7,93	7,94	7,97	8,00	8,06	8,17	8,23
2005	8,26	8,35	8,35	8,36	8,29	8,26	8,20	8,14	8,14	8,15	8,17	8,19
2006	8,16	8,11	8,06	8,03	7,94	7,86	7,77	7,63	7,62	7,67	7,73	7,79
2007	7,81	7,81	7,80	7,79	7,80	7,78	7,78	7,92	8,14	8,55	9,47	9,98
2008	10,10	10,07	10,02	9,73	9,18	8,73	8,47	8,22	7,98	7,82	7,55	7,21
2009	6,85	6,52	6,25	6,15	6,09	6,03	5,99	5,92	5,92	6,02	6,18	

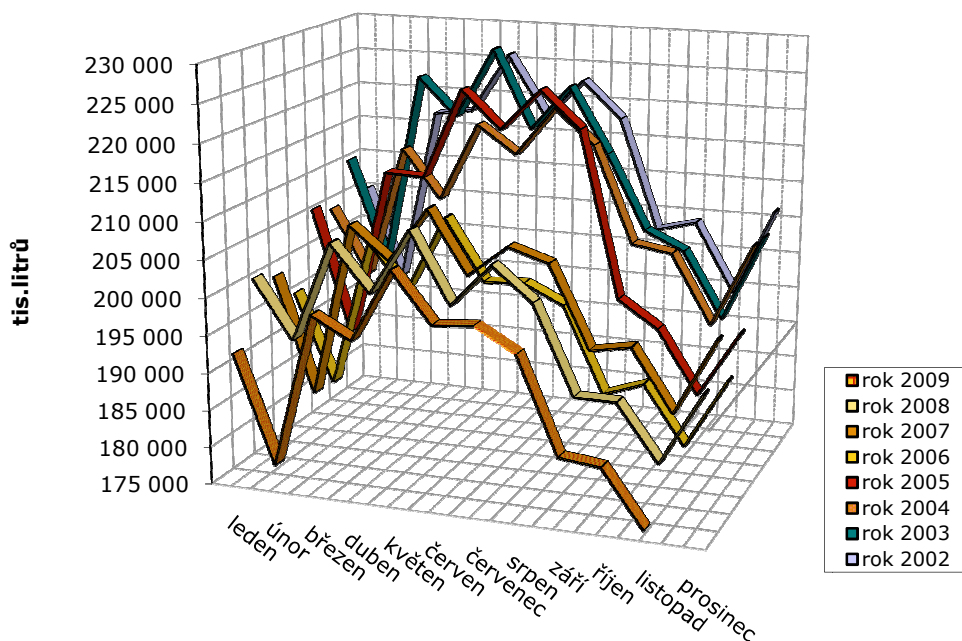
Zdroj: ČSÚ

Vývoj cen placených zemědělcům za mléko kravské třídy Q.

Zdroj: ČSÚ

Nákup mléka po měsících

Pozn.: V grafu jsou uvedeny nákupy mléka tuzemskými mlékárnami včetně nákupů ze zahraničí, v grafu není zohledněn vývoz mléka z ČR a hodnoty tudíž není možné zaměňovat s produkcí mléka v ČR. Údaje v grafu proto není možné použít k vyhodnocení plnění mléčné kvóty, této problematice je věnována samostatná kapitola v textu.

Zdroj: Mlék (MZe)6-12

Tab.: č.2 Kurzy devizového trhu - měsíční průměry za rok 2008 a 2009

měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
USD08	17,702	17,210	16,249	15,916	16,122	15,634	14,920	16,226	17,052	18,578	19,773	19,478
USD09	20,535	22,261	20,886	20,293	19,571	18,938	18,293	17,975	17,415	17,435	17,315	17,839
EUR08	26,051	25,376	25,221	25,067	25,098	24,314	23,529	24,286	24,497	24,787	25,183	26,106
EUR09	27,169	28,459	27,229	26,760	26,738	26,545	25,787	25,649	25,349	25,836	25,827	26,076

Zdroj: ČNB

Tab.: č.3 Ceny mlékárenských výrobků při prodeji z mlékárny

Kurz ECB (EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA) za prosinec – 26,116 Kč/€

Název výrobku	Cena v Kč/kg, průměr za prosinec	Změna k listopadu v %
Sušená syrovátka <i>bez přidaného cukru, baleno v pytlích po 25 kg</i>	19,20	5,60
Sušené odtučněné mléko <i>tuk do 1,5 %, baleno v pytlích po 25 kg</i>	49,23	10,42
Sušené plnotučné mléko <i>tuk 26%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	62,93	3,55
Máslo ve spotřebitelském balení 250 g <i>tuk minimálně 82 %, voda max. 16 %</i>	87,82	2,54
Máslo v blocích 25 kg <i>tuk minimálně 82 %, voda max. 16 %</i>	79,46	7,42
Máslo v blocích 25 kg + dopravní náklady <i>včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg</i>	80,11	7,38
Sýr ementálského typu – Primátor <i>tuk minimálně 45 %</i>	107,81	8,38
Eidam 45 <i>tuk minimálně 45 %</i>	85,13	4,06
Eidam 30 <i>tuk minimálně 30 %</i>	74,19	2,66

Ceny zjišťuje SZIF na základě nařízení Komise 562/2005, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády ČR č. 225/2004 Sb.

Stručný přehled zpráv k mléku ze SRN, Rakouska, Francie a Dánska.

SRN hlásí za prosinec stabilní hodnotu "mléka jako suroviny" (Rohstoffwert) na úrovni 29 centů.

Rakousko: mlékárna Tirol Milch ohlásila již od prosince zvýšení základní ceny mléka z 28 na 30 € centů.

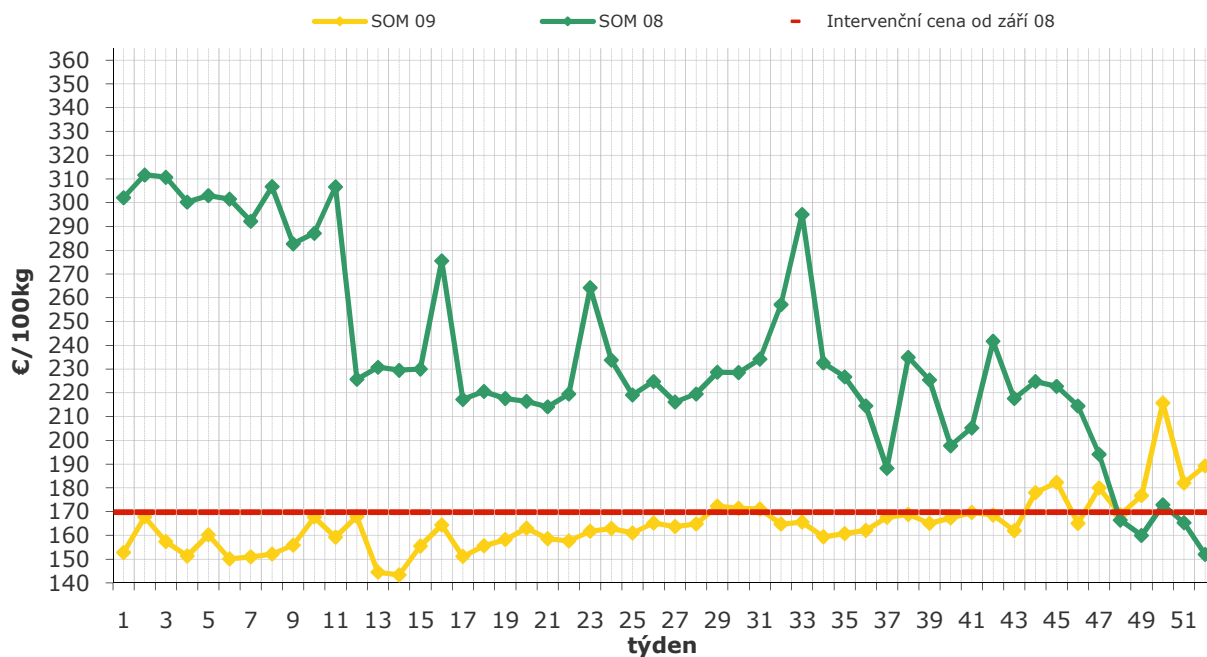
Dánsko: zatímco v roce 2008 chybělo k naplnění kóty Dánsku více než 37 mil. kg mléka, ve stejném období roku 2009 to byly pouze 3 mil. kg.

Dánsko proto očekává výrazné překročení své kvóty. Naproti tomu ve Francii mléko chybí. Za sedm měsíců roku 2009 bylo dodáno o 2,7 % mléka méně, než v předchozím roce a to bez zohlednění plánovaného 1% navýšení kvóty.

Francie: v mlékařsky nejsilnějších regionech Francie byla vyjednána lednová základní cena 28,7 €.

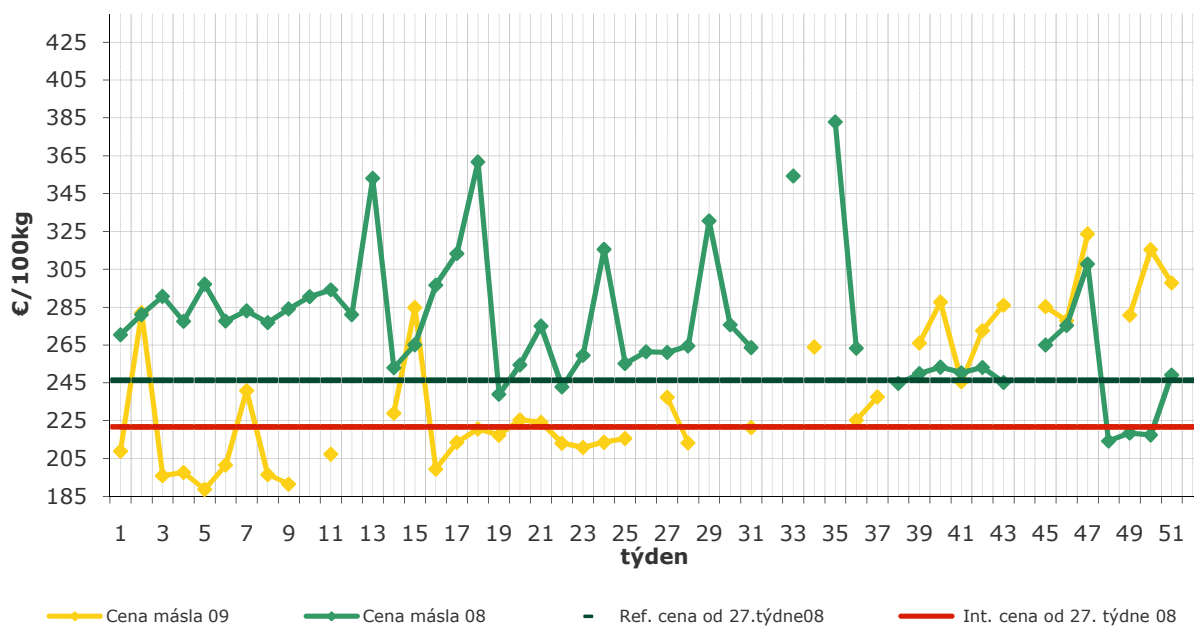
Zdroj: Cestr.cz

Vývoj cen SOM v ČR (pytle 25 kg) vůči intervenční ceně

Zdroj: TIS^{CR}

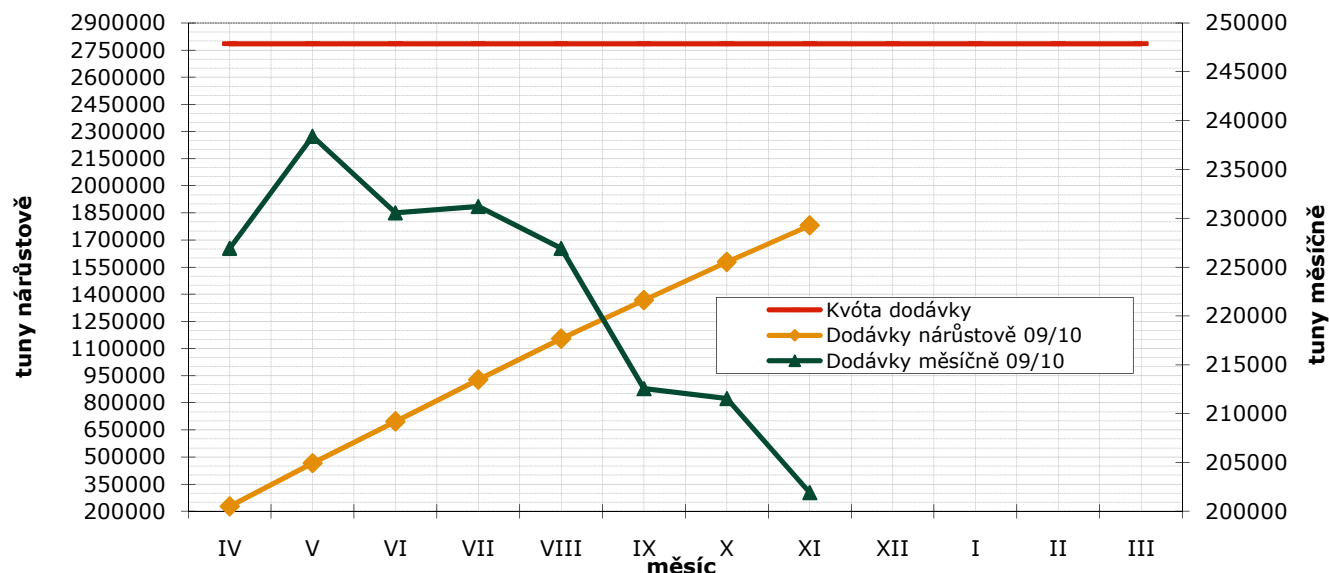
Vývoj CPV másla v ČR (blok 25 kg) vůči intervenční ceně

Pozn. Cena másla je včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg.

Zdroj: TIS^{CR}

Plnění mléčné kvóty pro dodávky v kvótovém roce 09/10

Poznámka: Výše kvóty je pro kvótový rok 2009/10 – 2 785 414 tun

Zdroj: SZIF

Odbytové ceny mlékárenských výrobků na Slovensku v 53. týdnu 2009

Výrobek	Cena €/kg	Prodané množství v t	Změna ceny k 52. týdnu 2009 v %	Změna ceny k 53. týdnu 2008 v %
Polotučné mléko trvanlivé, tuk 1,5%	0,37	3 564,04	4,1	-15,1
Syrovátka sušená	-	-	-	-
Jogurt smet. ovocný, 150 g, tuk 7,5-10%	1,56	73,94	0,3	-16,0
Smetana zakysaná 150 – 250g, tuk 12-14%	1,27	74,67	-2,7	-18,0
Smetana zakysaná 150 – 250g, tuk 16%	1,65	8,36	-0,3	-19,2
Máslo čerstvé spotř. balení	4,49	68,84	0,9	8,8
Máslo bloky 16% vody	-	-	-	-
Tvaroh měkký, 250 g	2,20	30,60	1,5	-14,0
Tvaroh tučný, 250g, tuk 38% a více	2,80	5,51	3,3	-0,9
Tavené sýry, tuk v sušině 70%	-	-	-	-
Eidamská cihla 45% tuku v sušině	3,98	23,45	8,8	33,4
Bryndza zimní, sýr v balení 125 – 250 g	4,42	18,68	1,3	-6,9
Bryndza zimní, sýr volně ložená (5 – 10 kg)	4,13	8,82	0,8	-2,7
Bryndza letní, sýr v balení 125 – 250 g	-	-	-	-
Bryndza letní, sýr volně ložená (5 – 10 kg)	-	-	-	-
Sušené plnotučné mléko	-	-	-	-
Sušené odtučněné mléko	-	-	-	-

Poznámka : Uváděné ceny jsou bez DPH, ceny v roce 2008 jsou přepočteny konverzním kurzem 1€ = 30,1260 SKK.
- Údaje nejsou k dispozici.

Zdroj : PPA – ATIS

Aktuality

Evropské sýry s chráněným označením

Chráněná označení původu (CHOP) a chráněná zeměpisná označení (CHZO) mají značný marketingový a obchodní význam. Registr chráněných označení na základě nařízení 510/2006/ES a prováděcího nařízení 1898/2006/ES zahrnuje stovky výrobků. Pokud jde o sýry, tak z celkových 153 CHOP má Francie 41, Itálie 35 a Řecko a Španělsko po 20, a z celkových 15 CHZO má rovněž nejvíce Francie, a sice 4 označení. ČR (i Slovensko) zatím čeká na vyřízení 3 žádostí o CHZO.

K nejvýznamnějším rakouským sýrům patří tvrdý sýr z nepasterovaného mléka „Vorarlberger Alpkäse“ a kyselý sýr s nízkým obsahem tuku (z nepasterovaného nebo pasterovaného mléka) „Tiroler Graukäse“.

Za Belgie získal CHOP měkký sýr s oranžovožlutým mazem „Fromage de Herve“.

V Německu jsou zapsány čtyři výrobky (CHOP). „Allgäuer Emmentaler“ je vyráběn ze syrového kravského mléka ve formě bochníků o váze 79 až 89 kg. „Altenburger Ziegenkäse“ je měkký sýr s bílou plísní, příp. s částečně mazovou kulturou na povrchu, při jehož výrobě se ke kravskému mléku přidává 15 % kozího. Sýr má tvar nízkého válce (cca 250 g) a je aromatizován kmínem. Dalšími jsou „Allgäuer Bergkäse“ a „Odenwälder Frühstückskäse“.

Řecko, které má v Evropě nejvyšší spotřebu sýrů (28 kg/osobu) má zaevidováno 20 sýrů – často ovčích. Sýr „Fetta“ z ovčího a kozího mléka musí být vyroben výhradně v Řecku (od 15. 10. 2007). „Kopanisty“ je pikantní měkký zrnitý sýr ze syrového plnotučného kravského, ovčího nebo kozího mléka, který obsahuje 20 % tuku a na povrchu má modrou plíseň. Polotvrdý sýr z ovčího mléka „Kasseri“ je pikantní a má typicky žlutou barvu. Polotvrdý sýr „Graviera“ z ovčího mléka nebo ze směsi s kozím má tvar plochých válců bez kůry, je slanější a zraje kolem 3 měsíců. Sýr „Manouri“ je převážně z ovčího nebo kozího sýra, sýřenina se hněte a sýr má tvar velkých homolí cukru.

Zdroj: ÚZEI

ČMSM: Cena mléka v příštích měsících neporoste; může i klesat

Cena mléka v příštích měsících nejspíše neporoste. ČTK to dnes sdělil výkonný ředitel Českomoravského svazu mlékárenského Michal

Němec, podle nějž se dá čekat i opětovný pád cen této komodity. Největší světový obchodník s mlékem, novozélandská společnost Fonterra, totiž snížila v tomto týdnu ceny sušeného plnotučného mléka na období od března 2010 do září v průměru o více než sedm procent. Výkupní ceny mléka přitom po předchozím rekordním propadu v posledních měsících mírně stoupají, přesto dle farmářů stále nedokážou pokrýt ani jejich výrobní náklady.

Propad cen mléka trápí farmáře již od podzimu roku 2008. Řada tuzemských podniků již ukončila chov skotu na mléko a stáda dojných krav postupně likviduje. Zemědělci v Česku i v zahraničí ve snaze upozornit na svou nepříznivou situaci během loňského roku několikrát demonstrovali. Následné kroky Evropské unie ani národních vlád jim však výrazněji nepomohly, uvádějí farmáři.

„Českomoravský svaz mlékárenský si je vědom toho, že uplynulý rok byl pro zemědělce velmi kritický a dopad nízké ceny mléka byl jednou z příčin tohoto stavu,“ řekl ČTK Němec. „V žádném případě ale nehodlá zasahovat do smluvních vztahů mezi producenty a zpracovateli mléka a jakkoliv ovlivňovat vývoj ceny mléka,“ dodal.

Největší tuzemská mlékárna Madeta vyplatila v prosinci Mlékařskému a hospodářskému družstvu Jih za litr mléka přes sedm korun. Družstvo ale podle svého místopředsedy Zdeňka Houšky stále není s cenou spokojeno, protože na dodávkách mléka i tak prodělává. Průměrná nákladová cena družstva Jih je okolo osmi až 8,50 Kč za litr mléka, tudíž stále prodělává okolo 1,50 Kč.

Mléko není jedinou komoditou, jejíž cenový propad způsobuje zemědělcům vrásky na čele. Ceny obilí jsou v současnosti na úrovni počátku 90. let minulého století, rekordně nízké jsou výkupní ceny jatečných prasat i dalších komodit.

Zástupci Zemědělského svazu a Agrární komory odhadují, že v důsledku propadu výkupních cen komodit jim za loňský rok meziročně klesly tržby o dvacet miliard korun. Jen za mléko farmáři utrží o sedm miliard méně než v minulém roce, řekl již dříve prezident Agrární komory Jan Veleba.

Zdroj: ČTK

Na Vysočině funguje sedm mléčných automatů, přibudou další

Na Vysočině bylo od začátku října zprovozněno sedm mléčných automatů. Čerstvé mléko z regionálních farem si lidé mohou načepovat

v obchodech například v Pelhřimově a v Humpolci. Další stroje budou přibývat. Krajská veterinární správa jedná o registraci tohoto nového způsobu prodeje mléka s dalšími dvěma podniky, řekl dnes ČTK ředitel veterinární správy Jiří Šulc.

Zemědělci mají zatím s automaty různé zkušenosti - podle zjištění ČTK někde prodej mléka stoupá, jinde je zájem slabší. Obtížná jsou prý i jednání o umístění strojů v obchodech.

Vysočina je největším producentem mléka v Česku, na republikové výrobě se podílí více než 16 procenty. Přímým prodejem si chovatelé chtějí vylepšit tržby, byť tak mohou zpeněžit jen malou část produkce. Dodávky do mlékáren jsou pro ně déle než rok ztrátové. V posledních měsících se sice výkupní ceny mléka mírně zvedly na šest Kč až 6,50 Kč za litr, zemědělci ale i tak stále prodělávají.

"Situace ve výrobě mléka je pořád velmi špatná," řekl Michal Bratršovský, tajemník Zemědělského svazu ČR na Vysočině. Automaty podle něj pomáhají menším výrobcům. "Pro podniky, které dělají denně 5000 litrů mléka a víc, je to bezpředmětné," uvedl.

Koncem října zprovoznila svůj první automat farma Mošnova z Vystrkova na Pelhřimovsku, která chová 50 krav. Lidé si mohou pro čerstvé plnotučné mléko dojit do humpoleckého obchodu s ovocem a zeleninou, za litr platí 14 Kč. Denně se prodá asi 150 litrů. "Je to náročné na čas a na obsluhu. Na druhé straně dostaneme za mléko rychleji hotovost," popsala první zkušenosti farmářka Květa Mošnová. O výtěžku se prý zatím nedá mluvit, protože ještě řadu řadu měsíců potrvá, než se farmě vrátí peníze za nákup automatu.

Úspěšnost automatů hodně závisí na jejich umístění. Farmář, který si nepřál zveřejnit své jméno, uvedl, že s obchodními řetězci je dohoda hodně složitá. Na novém trendu se podle něj také snaží přizpůsobit i další podnikatelé. Jedna brněnská firma prý rozesílá zemědělcům v kraji nabídky na umístění automatu s tím, že má zajištěno 200 lukrativních míst v obchodech po celé zemi. Podle farmáře jsou ale ceny v nabídce předraženy.

Zdroj: ČTK

FAO: Světové ceny potravin jsou opět na vzestupu

Světové ceny potravin se podle FAO dostaly nejvýše za 14 měsíců

Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) uvedla, že index cen potravin v listopadu počtvrté za sebou vzrostl, a dostal se tak na

14měsíční maximum. V příštích měsících se neočekávají výraznější cenové změny.

Dobrá stav zásob a příznivé vyhlídky pro produkci snižují riziko výrazného nárůstu cen během příštích šesti měsíců. Hodnota indexu, který sleduje cenové změny koše potravin složeného z obilovin, olejnin, mléčných produktů, masa a cukru, činila minulý měsíc v průměru 168 bodů, což je nejvíce od loňského září. Index nicméně zůstává 21 procent pod maximem z loňského června. FAO upozornila, že hodnota indexu před nárůstem cen potravin v letech 2007 a 2008 nikdy nepřekročila hranici 120 bodů. Generální tajemník FAO Jacques Diouf již minulý měsíc uvedl, že nastupující oživení globální ekonomiky může způsobit, že se bude opakovat situace z loňského roku a ceny potravin se vrátí na rekordní hodnoty.

Zdroj: vetweb.cz

Chov vysokoužitkových a zdravějších dojnic

Příčinou zhoršené plodnosti a zdravotního stavu u dojnic s vysokou laktací užitekostí není primárně mléčná užitekostí, ale u špičkových vysokoužitkových plemen výrazněji vyjádřený deficit energie na začátku laktace. Pouze nepřímý vztah mezi mléčnou užitekostí a plodností/zdravotním stavem vytváří příznivý předpoklad pro plemenářský pokrok: chov vysokoužitkových a zároveň zdravějších plemen proto není jen snem. Genetický potenciál mléčné užitekostí ještě dosud nebyl vyčerpán. Chov plemen s vyšší mléčnou užitekostí a zároveň výborným zdravotním stavem v budoucnu však bude vyžadovat další výzkum např. v oblasti neuroendokrinních a gastrointestinálních regulačních mechanismů příjmu krmiva, molekulárních mechanismů odlišné schopnosti dojnic využít přijaté živiny nebo patofyziologických mechanismů negativní energetické bilance. Lepší pochopení molekulárních příčin sledované negativní genetické korelace mezi laktací užitekostí a zdravotním stavem resp. plodností a tím možné optimalizace formulování chovného cíle, představuje důležitý předpoklad pro budoucí chov dojnic vyznačujících se vyšší užitekostí a lepším zdravotním stavem.

Z ekonomického pohledu musí průměrná mléčná užitekostí za den života u dojnice, aby byly amortizovány náklady a dosaženo zisku, dosáhnout hranice minimálně 15 kg mléka za každý den života. To odpovídá celoživotní užitekostí 30 000 kg mléka při dosažení produkční doby v délce 3,5 laktace.

Krávy s vysokým nástupem mléčné užitkovosti a tím také vyšším deficitem energie po porodu vykazují nejvyšší efektivnost užitkovosti, tj. užitkovosti na den života ve srovnání s kravami s nízkou užitkovostí na začátku laktace a tím i nízkým energetickým deficitem.

Selekce na vysokou mléčnou užitkovost však nesmí být v rozporu s chovem zdravějších krav. Jak bylo prokázáno v epidemiologických studiích, více než dvě třetiny všech vysokoužitkových dojnic vykazují normální zdravotní stav a plodnost. Pozornost je v této souvislosti věnována na živinách závislém řízení funkce proliferujících lymfocytů resp. vývoji folikulů u skotu, kdy jsou pozorovány velké rozdíly v individuální užitkovosti dojnic při stejné krmné dávce. Existuje velká variace individuálních schopností dojnic využít energii a živiny a tudíž i možné rezervy s ohledem na lepší porozumění strukturální účinnosti krmné dávky a distribuci energie a živin v chovu vysokoužitkových a zdravějších dojnic. Porozumění kinetice

odbourávání živin a mikrobiální aktivity v bachoru je stejně důležitým předpokladem jako objasnění a kvantifikování vzájemných interakcí s úrovní mléčné užitkovosti.

Optimální management, podmínky krmení a chovu jsou esenciální pro využití genetického potenciálu a tím pro chov vysokoužitkových a zdravějších dojnic. Srovnávací studie zemědělských podniků prokázaly, že při přibližně stejné úrovni mléčné užitkovosti se mohou signifikantně odlišovat parametry plodnosti. Existují dojnice s 305 denní užitkovostí mezi 10 000 a 12 000 kg mléka v podnicích a dobrými parametry plodnosti stejně jako krávy s 305 denní užitkovostí mezi 5 000 a 8 000 kg v podnicích a velmi špatnou plodností. Zvláštní význam má také zlepšený selekční management zejména na začátku laktace.

Zdroj: ÚZEI

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 591
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Bc. Petr Šup

tel.: 222 871 544
fax: 222 871 591
e-mail: sup@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{ČR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{ČR} SZIF.